

Divadelní a kulturní spolky ve Slatině nad Úpou

První divadlo ve Slatině nad Úpou sehrály školní děti v roce 1879 v prázdné třídě školy. Hra se jmenovala „Pohřeb skřivánka“ a sepsal ji učitel Ladislav Zdeněk Macháček.

Školní dítky, tak se tedy začalo říkat divadelnímu spolku, kde jak už z názvu poznáváme, hrály děti školou povinné.

Divadelní hry:

Z III. pamětní knihy obce Slatina nad Úpou z let 1926-1934

Mezi rokem 1927 – 1934 každoročně nastudovali a uvedli 1 divadelní hru.

IV., V., VI. pamětní kniha obce

1935 1 hra + vánoční besídka

U Rufferů

31. března – „Za čarovným květem“

1936 1 hra

U Rufferů

5. dubna – „Kocourkovští mudrlanti“ – hráli odpoledne i večer

1938 1 hra

U Rufferů

10. a 11. dubna – „Kamenné srdce“

1941 1 hra

1945 1 hra + besídka

1946 2 besídky

1950 1 hra

1953 1 hra

1955 1 hra

1956 1 hra

1959 1 hra

Po té již škola nehrála (byly jen besídky a akademie).

Školní představení z 50. let v hostinci „U Rufferů“.

Fotografie z rodinného archivu Anny Jarové

Mezi další zmínky o kulturním životě v obci patří záznam o založení Čtenářské besedy roku 1887. Spolek se staral o kulturní vyžití ve Slatině pořádáním přednášek, veřejných čtení z knih, ale i divadelní představení. Tento spolek později převzal název **Čtenářsko-ochotnická beseda Havlíček**. Mezi zakladatele a iniciátory vzniku spolku patřili Josef Řehák s bratrem Václavem Řehákem., kteří do počátku darovali spolku své vlastní knihy. Nejprve se spolek Havlíček scházel u Václava Řeháka č.p. 8, po té u Ferdinanda Falty č.p. 21. A až později beseda přesídlila do hostince pana Václava Ruffera č.p. 12 - kde byl sál, hlediště, jeviště, šatna v 1. poschodí, zde byla také knihovna.

Divadelní hry:

Z III. pamětní knihy obce Slatina nad Úpou z let 1926-1934

1926 1 hra

1927 1hra

1931 1 hra

1932 3 hry (z toho jedna hra v přírodě v obecním lomě)

1933 2 hry (z toho jedna hra v přírodě)

1934 2 hry

IV.,V.,VI. pamětní kniha obce

ještě v roce 1941 sehrál spolek 1 představení, dále již o něm není zmínka

Pohlednice z roku 1915.
Hostinec U Rufferů

Na podzim roku 1907 byla založena v obci **Tělocvičná jednota SOKOL**, která se starala jak o kulturní, ale i sportovní vyžití v obci. Dne 29. 5. 1927 slavnostně otevřela jednota novou sokolovnu na pozemku Jana Řeháka, který byl v té době starostou a náčelníkem Sokola.

Jednota Sokol zkoušela a hrála divadelní představení na sálech „U Rufferů“, tak i v hospodě „U Mikšů“, kde byl sál v 1.patře s hledištěm, jevištěm i šatnou, ale často se představení uskutečnila i v přírodě.

Sokolovna.

Fotografie z roku 1967

Divadelní hry:

Z III. pamětní knihy obce Slatina nad

Úpou z let 1926-34

1926 1 hra (+1 loutkové představení)

1927 3 hry

1928 3 hry (z toho 1 hra v přírodě)

1930 5 her

1931 8 her (z toho 3 hry v přírodě a 1 loutkové)

1932 6 her (z toho 3 hry v přírodě)

1933 4 hry (z toho 2 hry v přírodě a 1 loutkové)

1934 3 hry

IV.,V.,VI. pamětní kniha obce

1935 4 hry

U Rufferů

10.března - „Vítězství malého Jana“

21.dubna - „Na manželské frontě klid“

10.listopadu - „Na manželské frontě stávka“

V obecním lomě

14.července - „Čtyři srdce v úzkostech“ hru nastudoval a účastnil se i premiéry pan Josef Špatenka z Prahy, který letního času toho roku pobýval s rodinou na Boušíně v č.p. 200.

1936 2 hry

U Rufferů

13.dubna - „Filosof od verpánku“

V obecním lomě

17.července - „U bílého koníčka“

1937 3hry

U Rufferů

28.března - „Mumraj na výrovně“ (Zázračný jezevec)

29.srpna - „Mařenko rozmysli si“

31.října - „Stráž na hranici“

7.března uspořádal spolek besídku k výročí narozenin pana presidenta osvoboditele T.G.Masaryka.

1939 1 hru

V obecním lomě

6.srpna „Naši furianti“

1940 4 hry

Dále již aktivity spolku končí, jelikož byl v roce 1941 rozpuštěn.

Dalším divadelním spolkem ve Slatině nad Úpou byla **Jednota OREL**. Svá divadlení představení hrály většinou na sále „U Mikšů“ a také v přírodě. Několikrát také vyjížděli pohostinsky vystupovat do okolních obcí (Studnice, Libňatova atd.)

Divadelní hry:

Z III. pamětní knihy obce Slatina nad Úpou z let 1926-1934

1931 1 hra

1932 3 hry (1 hra v přírodě)

1933 2 hry (1 hra v přírodě)

1934 2 hry

IV., V., VI. pamětní kniha obce

1935 4 hry

U Mikšů

7.dubna - „Na Zdražilově gruntě“

26.května - „Vesnička pod Šumavou“

1.prosince - „V temnotách.“

Na dvoře pana K. Lelka č.p. 54

8.září - „Pero a kosa“

22.září opakována hra „Pero a kosa“ opět na stejném místě

1936 2 hry

U Mikšů

22.března - „Sestra Bohuvěra“

25.prosince - „Pod naši lípou“.

1937 2 hry

U Mikšů

14.března - „Slepý ženich“ (Pro ztracený grunt)

19.prosince - „Česká chaloupka“

1938 1 hra

U Mikšů

3.dubna - „Cikánčin závoj“

1939 2 hry

U Mikšů

5 března - „Křížek na čele“

25.prosince - veselohra „Jak ti chudí o své jmění přišli“

1940 2 hry

1941 2 hry

1946

U Hořeňovských - „Bártova pomsta“

V lomě v přírodě - „Vlaštovička“

1947

U Dvořáčků č.p. 19 - „Princ Bébé“

Po roce 1948 byl spolek Jednoty OREL rozpuštěn.

Fotografie z roku 1946. Jednota OREL - hra **Bártova pomsta** - sehraána u Hořeňovských.
Osoby stojící z leva: Karel Pavlásek, Jan Hořeňovský, Josef Hořeňovský, Josef Tylš
Osoby sedící z leva: Anna Hořeňovská, Anežka Tučková, Marie Leifrová

Fotografie z roku 1946. Jednota OREL - hra **Vlaštovička** - sehraána v lomě v přírodě.
Osoby muzikanti z leva: Karel Pavlásek, Josef Hořeňovský, Josef Berger
Osoby sedící z leva: 1.?, 2. Josef Střihavka, režisér Špatenka z Prahy, jeho manželka Špatenková, Bohuslav Nývlt z Červené hory, Milada Poznerová
Osoby stojící z leva: 3. Vlasta Burešová, 4. Jan Hořeňovský

Fotografie z roku 1947. Jednota OREL - hra **Princ Bébé** - sehraána u Dvořáčků č.p. 19.
Osoby z leva: Jan Hořeňovský, Karel Pavlásek, Adolf Šimek, Josef Lokvenc, Josef Šimek, pan Dach z Červené hory

Fotografie věnoval obecnímu úřadu pan Karel Pavlásek.

Fotografie z roku 1946.
Výjevy z divadelního představení „Bártova pomsta“ sehraána Jednotou OREL u Hořeňovských na zahradě.

Fotografie z rodinného archivu pana Karla Pavláška

Jako 4. divadelní uskupení v obci působila vzdělávací a divadelní **Jednota Tyl**. Spolek sídlil v hostinci „U Mikšů“ a např. roce 1926 měl 93 členů.

Divadelní hry:

Z III. pamětní knihy obce Slatina nad Úpou z let 1926-1934

1926 1 hra

1927 1 hra

1931 1 hra

1932 3 hry (z toho 1 hra v obecním lomě)

1933 2 hry (z toho 1 hra v přírodě)

1934 2 hry

IV.,V.,VI. pamětní kniha obce

Ještě v roce 1941 sehráli 1 představení, dále už o tomto spolku není zmínky.

Hostinec U Mikšů

Pohlednice ze sbírky Zuzany Holasové

Divadlo ve Slatině nad Úpou začali hrát také členové dobrovolných hasičů, říkali si **Divadelní spolek hasičů**. Divadelní představení hráli od roku 1932, převážně v hostinci „U Mikšů“.

Divadelní hry:

Z III. pamětní knihy obce Slatina nad Úpou z let 1926-1934

1932 1 hra

1933 2 hry (z toho 1 v přírodě)

1934 2 hry

IV., V., VI. pamětní kniha obce

1936 1 hra

U Mikšů

8. března - „Žháří“

1937 1 hra

U Mikšů

14. listopadu - „Kříž u potoka“

1938 2 hry

U Mikšů

6. března - „Evropa hoří“

25. prosince - „Hrany“

1939 1 hra

U Mikšů

10. prosince - „Čarodějka“

1940 4 hry

1941 2 hry

1942 1 hra

1944 1 hra

1949 1 hra

1950 1 hra

Dále již o divadelních představeních spolku dobrovolných hasičů není zmínka.

Odhadem tedy ve Slatině nad Úpou působilo 6 divadelních spolků a bylo sehráno kolem 140 her různých žánrů od klasických, vlasteneckých, romantických i z venkovského prostředí. Přijížděli i hostující soubory z okolních obcí, ale i z měst (i divadla pražská např. 20. května 1963 přijeli do obce herci Národního divadla, v únoru 1964 zde vystupovali pražští umělci v čele s Františkem Filipovským v komponovaném pořadu „Bylo nás pět“). Pravidelně se v obou sálech zhruba do 60. let konaly různé přednášky, schůze, plesy, taneční zábavy, besídky a oslavy.

Pozvánka na hasičský ples z roku 1927
Ze sbírky Zuzany Holasové

V 60. letech byly sály pro ochotnickou činnost zrušeny - U Rufferů pro přestavbu a U Mikešů pro zchátralý stav.

Zpracovaly: Marta Kolísková
Zuzana Holasová